

Sygn. akt VI Ka 414/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Tekieli (spr.)

Sędziowie SO Edyta Gajgał SO Tomasz Skowron

Protokolant Jolanta Kopec

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2014r.

sprawy **M. B. (1)**

oskarżonego z art. 212 § 1 kk w zw. z art. 212 § 2 kk

z powodu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i oskarżyciela prywatnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 14 maja 2014 r. sygn. akt II K 548/13

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. B. (1) w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie z pkt V części dyspozytywnej,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. G. kwotę 516,60 zł w tym 96,60 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwalnia oskarżonego M. B. (1) i oskarżyciela prywatnego B. K. (1) od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 414/14

UZASADNIENIE

M. B. (1) został oskarżony o to, że w dniu 8.12.2012 o godzinie(...) pomówił B. K. (1) na stronie internetowej N. jako ogłoszenie prasowe i podania informacji do wiadomości publicznej, a które to czyny poniżyły B. K. (1) w opinii publicznej i naraziły na utratę zaufania niezbędnego dla prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz zajmowanych stanowisk w działalności społecznej jak i w życiu prywatnym tj. o czyn z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 14 maja 2014r. w sprawie II K 548/13:

I. ustalił, że oskarżony M. B. (1) w dniu 8 grudnia 2012 r. znieważył B. K. (1) w ten sposób, że publicznie – poprzez zamieszczenie na stronie internetowej N. – komentarza do artykułu prasowego nazwał go „grubym, rudym lewackim odyńcem”, tj. czynu z art. 216 § 2 k.k. i na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne,

II. na podstawie art. 67 § 1 k.k. ustalił okres próby na 1 (jednego) roku,

III. na podstawie art. 67 § 3 k.k. zobowiązał M. B. (1) do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz B. K. (1) kwoty 150 (sto pięćdziesiąt) złotych,

IV. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 2 k.k. zobowiązał M. B. (1) do pisemnego, listownego przeproszenia B. K. (1) w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się wyroku,

V. na podstawie art. 628 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. zasądził od M. B. (1) na rzecz B. K. (1) kwotę 100 (stu) złotych,

VI. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26.05.1982 r. Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. G. kwotę 360 zł netto, oraz kwotę 82,80 zł tytułem podatku od towarów i usług, tj. łącznie kwotę 442,80 zł brutto,

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił w całości M. B. (1) od kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa, w tym na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych nie wymierzył mu opłaty.

Z wyrokiem tym nie zgodził się obrońca oskarżonego oraz oskarżyciel prywatny.

Obrońca oskarżonego zaskarżając powyższy wyrok w całości zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, mianowicie art. 7 kpk poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego skutkującą przyjęciem, że oskarżony znieważył oskarżyciela prywatnego, w sytuacji gdy użyte przez oskarżonego sformułowania nie są powszechnie uznawane za obelżywe, a nadto iż oskarżony działał w zamiarze bezpośrednim mimo, że oskarżonemu nie można przypisywać działania z intencją znieważenia, a tym samym nie można przypisać popełnienia przestępstwa z art. 216 § 2 kk,

2. obrazę przepisów postępowania, mianowicie art. 193 kpk poprzez zaniechanie dopuszczenia przez Sąd dowodu z opinii biegłego językoznawcy na okoliczność czy użyte przez oskarżonego określenie: „gruby, rudy lewacki odyniec” stanowi zwrot powszechnie uznawany za obelżywy mimo, iż jest to okoliczność mająca istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i wymagająca wiadomości specjalnych – co miało wpływ na treść orzeczenia.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu,
2. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. G. z tytułu nieopłaconej obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym kwoty 420 złotych powiększonej o podatek VAT w kwocie 96,60 złotych.

Osobistą apelację złożył także oskarżyciel prywatny B. K. (1) nie zgadzając się z treścią orzeczenia w zakresie rozstrzygnięć związanych z warunkowym umorzeniem postępowania, podnosząc ponadto iż Sąd niedokładnie zbadał sytuację materialną oskarżonego i nie zwrócił się o opinię o nim z miejsca gdzie oskarżony kontynuuje naukę. Zarzucił również, iż Sąd nie uzyskał pełnej opinii ze (...) oraz nie zwrócił się do banku o wydruki z konta.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku:

- w pkt I i II poprzez skazanie M. B. (1) oraz ustalenie okresu próby na okres dwóch lat,
- w pkt III poprzez zapłatę na rzecz oskarżyciela prywatnego kwoty 1000 złotych,
- w pkt IV poprzez umieszczenie przeprosin w N. zgodnie z pismem z dnia 13.04.2014r.,
- w pkt V poprzez zasądzenie od obwinionego na rzecz oskarżyciela prywatnego kwoty 100 złotych,
- w pkt VII poprzez zobowiązanie obwinionego do zapłaty kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa

ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości (poza pkt I i VI) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Żadna z apelacji nie zasługiwała na uwzględnienie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do apelacji obrońcy oskarżonego wskazać należy, że wbrew twierdzeniom skarżącego słusznie Sąd I uznał użyte przez oskarżonego M. B. określenie „rudy, gruby, lewacki odyniec” za znieważające oskarżyciela posiłkowego B. K.. Poszczególne części składowe tego określenia tj. „rudy”, „gruby” „lewacki” itd. same w sobie wprawdzie znieważającymi epitetami nie są, jednak oceniane łącznie stanowią określenie znamionujące brak szacunku a nawet pogardę dla pokrzywdzonego, obrażające go. Słusznie Sąd I instancji wywodzi, że określenie pokrzywdzonego „odyńcem” (tj. samcem dzika, a więc zwierzęcia nie budzącego pozytywnych skojarzeń) w połączeniu z wyżej wymienionymi określeniami dotyczącymi jego wyglądu i odnoszącymi się do poglądów politycznych (celnie Sąd I instancji zauważa że w realiach niniejszej sprawy określenie „(...) tj. mający skrajnie lewicowe poglądy jest pejoratywne, zważywszy na odniesienie do konfliktu na terenie (...)w K. w który zaangażowany był B. K.) stanowi znieważenie pokrzywdzonego wypełniające znamiona przestępstwa z art. 216 § 2 k.k. (bowiem dokonane na (...), a więc przy użyciu środków masowego komunikowania). Dla stwierdzenia powyższego nie jest konieczne odwołanie się do opinii biegłego językoznawcy jak to suponuje skarżący obrońca. Argumenty podnoszone w uzasadnieniu apelacji obrońcy kwestionujące powyższy tok rozumowania Sądu I instancji nie są przekonywujące. Tym samym nie są zasadne zarzuty obrazy art. 7 k.p.k. i art.193 k.p.k.

Z treści apelacji oskarżyciela prywatnego B. K. wynika że w zasadzie nie kwestionuje on samego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania wobec oskarżonego, podważa natomiast rozstrzygnięcia związane z tym orzeczeniem. W związku z powyższym stwierdzić należy co następuje. Sąd I instancji nie popełnił błędu nie zwracając się do (...)się oskarżony celem uzyskania opinii o nim ani do banku o „obrót na koncie bankowym” oskarżonego, ustalenia w tym zakresie niezbędne do wydania orzeczenia warunkowym umorzeniu postępowania Sąd ten poczynił bowiem w oparciu o inne dowody wymienione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Okres próby 1 roku na który warunkowo umorzono postępowanie będzie wystarczający dla zweryfikowania postawy oskarżonego co do przestrzegania przez niego prawa w przyszłości. Domaganie się przez oskarżyciela prywatnego podwyższenia obowiązku naprawienia szkody z pkt. III części dyspozytywnej z kwoty 150 zł. do kwoty 1000 zł. jest niezasadne gdy zważy się, iż pokrzywdzony nie wykazał że taką właśnie szkodę poniósł na skutek działania oskarżonego. Z kolei domaganie się przez B. K. innej niż to orzekł Sąd I instancji w pkt. IV części dyspozytywnej formy przeproszenia go przez oskarżonego tj. „w N. „ nie znajduje uzasadnienia o tyle, że znieważające pokrzywdzonego treści oskarżony zawarł nie w artykule prasowym opublikowanym w papierowym bądź internetowym wydaniu „(...)lecz w komentarzu do artykułu w (...). Zobowiązanie oskarżonego do napisania kolejnego komentarza prostującego treści zawarte w komentarzu wcześniejszym nie wydaje się racjonalne ani możliwe do wyegzekwowania. Domaganie się przez oskarżyciela prywatnego zasądzenia na jego rzecz dodatkowo kwoty 29,25 zł. tytułem „kosztów poniesionych na znaczki sądowe..” zgłoszone zostało dopiero na rozprawie apelacyjnej i pokrzywdzony nie wykazał że były to „uzasadnione wydatki” w rozumieniu art.618 pkt.2 k.p.k.

Jedyna zmiana wyroku nastąpiła poza zarzutami apelacji i dotyczyła rozstrzygnięcia o zwrocie od oskarżonego na rzecz B. K. zryczałtowanej równowartości wydatków w kwocie 100 zł. (pkt. V części dyspozytywnej). W przypadku warunkowego umorzenia postępowania uiszczoną przez oskarżyciela prywatnego zryczałtowaną równowartość wydatków zwraca prezes sądu w oparciu o art. 622 k.p.k., oczywistym więc jest że zwrotu pieniędzy tych po raz drugi pokrzywdzony nie może otrzymać od oskarżonego. Nie ma również podstawy do obciążania oskarżonego obowiązkiem uiszczenia tego ryczałtu jeśli uiszczył go wcześniej oskarżyciel (chociażby w części jak w niniejszej sprawie) i podlega on zwrotowi, gdyż nie jest spełniona wówczas dyspozycja przepisu art. 628 pkt. 2 k.p.k.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. B. (1) w ten sposób że uchylił rozstrzygnięcie z pkt. V części dyspozytywnej. W pozostałej części Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art.29 ust.1 ustawy Prawo o adwokaturze Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. G. kwotę 516,60 zł. w tym 96,60 zł. podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy mając na uwadze sytuację materialną oskarżonego jak i kierując się względami słuszności w stosunku do oskarżyciela prywatnego zwolnił ich od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.